

Opgave 5

Inflatiebestrijding veroorzaakt werkloosheid?

Voor de Europese Centrale Bank (ECB) is het handhaven van prijsstabiliteit in de Economische en Monetaire Unie (EMU) het hoofddoel van haar monetair beleid. Inflatiebestrijding via rentepolitiek door de ECB kan echter de werkloosheid in de afzonderlijke landen of regio's vergroten.

Met behulp van het volgende model van een Europees land kan dit probleem in kaart worden gebracht.

(1) $C = 0,75Y + 45$	$C =$ particuliere consumptie
(2) $I_v = -0,1Y - 3R_g + 90$	$I_v =$ voorraadinvesteringen
(3) $I_u = 0,2Y - 3R_k$	$I_u =$ uitbreidingsinvesteringen
(4) $EV = C + I_v + I_u$	$EV =$ effectieve vraag
(5) $W = EV$	$W =$ nationaal product
(6) $Y = W$	$Y =$ nationaal inkomen
(7) $A_v = \frac{Y}{70}$	$A_v =$ arbeidsvraag in miljoenen arbeidsjaren
(8) $A_a = 11$	$A_a =$ arbeidsaanbod in miljoenen arbeidsjaren
	$R_g =$ geldmarktrente in %
	$R_k =$ kapitaalmarktrente in %

Alle eenheden luiden in miljarden euro's, tenzij anders aangegeven.

In dit model is er sprake van bestedingsevenwicht bij $Y = 735$.

In de uitgangssituatie bedraagt de rente op de geldmarkt 3,75% en op de kapitaalmarkt 6,25%.

- 2p **14** Geef een verklaring voor het negatieve verband tussen het nationaal inkomen en de voorraadinvesteringen.

De oplossing van de evenwichtsvoorwaarde in dit model levert het volgende op:

$$(9) \quad Y_e = -20R_g - 20R_k + 900 \quad | \quad Y_e = \text{inkomensevenwicht}$$

- 2p **15** Toon aan dat in dit land het werkloosheidsprobleem zowel van conjuncturele als van structurele aard is.
- 2p **16** Leg uit waarom in dit model een verhoging van de geldmarktrente *niet* leidt tot een vergroting van de structurele werkloosheid.
- 2p **17** Op welke bestedingscategorie in dit model (C , I_v of I_u) heeft de inflatiebestrijding door de ECB *direct* invloed? Verklaar het antwoord.

Naar aanleiding van speculaties over een mogelijke renteverhoging van de ECB schrijft een journalist in zijn commentaar: "Met elk procentpunt waarmee de centrale bankiers in Frankfurt de geldmarktrente verhogen, krijgen wij er in dit land méér dan een kwart miljoen werklozen bij!"

- 2p **18** Wordt de bewering van de journalist door het model ondersteund? Licht het antwoord toe met behulp van een berekening.